

เตลิ่งโหวง

บทเรียนองค์กรไม่โปร่งใส

คดีขโมยเงินสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) กว่าพันล้านบาท เดินมาถึงจุด “เป็น-ตาย” ตามกระบวนการยุติธรรม “ต้นทาง” ในชั้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจภายหลังการสืบสวนสอบสวนจับกุมแจ้งข้อหาจับกลุ่มผู้ต้องหาที่ร่วมขบวนการและบางส่วนยังอยู่ระหว่างการติดตามจับกุมล่าสุดได้แจ้งข้อหาตีผู้บริหาร สจล. 3 คน โดยผู้ต้องหากลุ่มนี้จะเป็นผู้ชักใยอยู่เบื้องหลังหรือไม่นั้น ต้องติดตามผลการสืบสวนสอบสวนต่อไป แต่ถ้าสอบถามความรู้สึกของผู้คนในสังคมแล้ว ต่างก็เชื่อว่า ไม่ใช่ “จอมบงการ” และภาคหวังให้เจ้าหน้าที่ติดตามกระชากหน้ากาก “ตัวจริง” มาชดใช้กรรมสำเร็จโทษให้จงได้

แม้ต้นตอสาเหตุแห่งคดีจะมาจากความโลภของ “คน” ที่เห็นช่องว่างการปฏิบัติงานด้านการเงิน แล้วฉกฉวยหาประโยชน์มาสู่ตนและพวกพ้อง ขณะที่บางคนวิพากษ์วิจารณ์ว่า เหตุเพราะสถาบันการศึกษาต้องออกนอกกรอบ หาเลี้ยงตัวเอง ทำให้เกิดรูรั่วรอยโหว่จนมีการทุจริตได้ ทั้งที่ความจริงล้วนเกิดจาก “ระบบตรวจสอบ” ภายในสถาบันหรือองค์กรล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง หากย้อนกลับไปในอดีตเหตุการณ์ทำนองนี้ได้เคยเกิดขึ้นมาแล้วแต่เป็นจำนวนเงินที่น้อยกว่านี้มาก แต่ถูกเพิกเฉย ไม่กำหนดมาตรการ กลไกระวังป้องกัน มิให้เกิดเหตุซ้ำสอง

กรณี “สจล.” ไม่เฉพาะสถาบันการศึกษา แต่ยังหมายรวมถึงองค์กรทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน และภาคประชาชน สมควรหยิบยกเป็น “กรณีศึกษา” กำหนดมาตรการและเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง เพิ่มความระมัดระวัง การตรวจสอบมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้นำองค์กร ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ต้องเป็นแกนหลักกำหนดค่านิยมองค์กรและประพฤติเป็นแบบอย่างให้บุคลากร ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม พร้อมเปิดโอกาสหรือมีช่องทางให้บุคลากร และภาคประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตรวจสอบ แจ้งเบาะแส หากพบเงื่อนงำ ความไม่ชอบมาพากลใด ๆ กับองค์กรหรือสถาบันในทางลับได้ด้วย

แน่นอนว่า หลังเกิดเหตุการณ์ ทั้งผู้บริหารสถาบัน และศิษย์เก่าต่างพยายามกอบกู้ภาพลักษณ์สถาบันให้กลับคืนมา ด้วยการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว มุ่งสร้างธรรมาภิบาล กำหนดมาตรฐานความน่าเชื่อถือ เน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดประโยชน์ส่วนรวมของนักศึกษา บุคลากร และสถาบันเป็นสำคัญ ซึ่งมีใช่แค่การทำธุรกรรมทางการเงินเท่านั้น แต่ควรรวมถึงการปลูกจิตสำนึกให้ผู้บังคับบัญชา บุคลากรและนักศึกษา มีความซื่อตรง ยึดความโปร่งใสในการประพฤติ ปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับงานวิชาการเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังได้สร้างคุณูปการแก่สังคมไทย และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้